

INGURUMENA

Klima Aldaketarako eta Energiarako Estrategiaren barnean, 2023an zehar gauzatu diren jarduketak nagusiak hauek izan dira:

IM eta IZSAren karbono-aztarna ebaluatu eta zertifikatzea

2014az geroztik, IM eta IZSAren karbono-aztarna kalkulatzeko ari gara, klima-alaketaren kontrako borrokan laguntzeko helburuarekin. Funtsezkoa da sortzen diren isurpenak ezagutu eta kuantifikatzea, isurpen horiek murriztera bideratutako neurriekin ekin ahal izateko.

Hori dela-eta, urtero, lehen seihilekoan, IM eta IZSAren jarduerarengatik sortutako CO₂ isurpenak kalkulatzeko dira. Prozesu hori, zehazki, MITECOk zertifikatzen du eta bertan erregistratzen da.

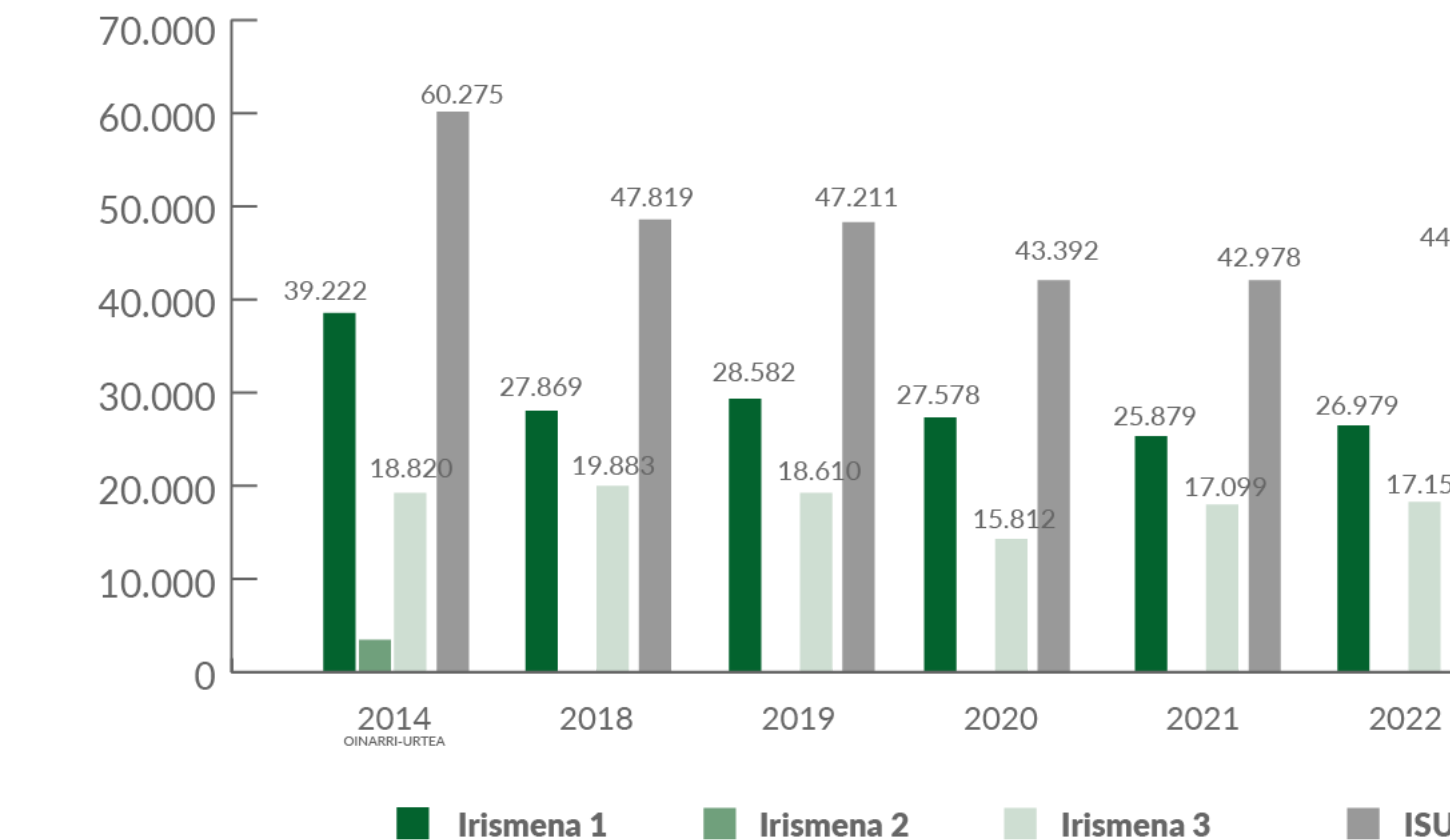
2019an, bere jarduerarengatik sortutako isurpenak konpentsatu zituzten IMk eta IZSAk lehenbiziko aldiz, eta hori hala egitean, 2019ko aztarnan, **Kalkulatzen dut/Murrizten dut/Konpentsatzen dut zigilu hirukoitza** lortu zuten.

2023ko karbono-aztarnaren datuak hauek dira:

CO2 baliokidearen isuriak 2023an		T CO2 baliok.	%	Biogenikoak
1. kategoria	Isuri zuzenak- 1. norainokoa	27.255,00	62	34.992,47
2. kategoria	Zeharkako isuriak - Elektrizitate-kontsumoa - 2. norainokoa	0,00		
3. kategoria	Zeharkako isuriak - Garraioa			
	AdBlue	51,66		
	Gasolina, 95	15,05		
	Gasolioa, A	14.430,54		
	Gasolioa, B	144,35		
	R134	979,20		
	Gas nahasketa, R12	0,04		
	R 452 A	6,99		
	R 404 A	0,00		
	Garraioa, guztira	15.627,83	36	
4. kategoria	Zeharkako isuriak - Beste isuri batzuk			
	Gas naturala	49,47		
	C gasolioa	120,59		
	Metanoa	614,58		
	Oxido nitrosoa	150,27		
	Elektrizitatea	32,21		
	Beste isuri batzuk, guztira	967,12	2	1.956,07
	Isuriak, guztira	43.849,95	100	

Jarraian, IM eta IZSAren karbono-aztarnaren bilakaeraren grafikoa dago, norainokoen arabera. Hala dira:

- **1. norainokoa:** erakundearen isurpen zuzenak (errekuntza, prozesuak eta abar), IM eta IZSAk zuzenean kontrolatuak.
- **2. norainokoa:** elektrizitate-kontsumoari lotutako isurpenak.
- **3. norainokoa:** gure zerbitzuak egiten dituzten kontraten isurpenak.

Jarraian, IM eta IZSAren jarduera nabarmenenen isuri-ratioen bilakaera erakusten da:

		2019	2020	2021	2022	2023
Hornidura	Kg CO2 hornitutako pertsona bakoitzeko	0,40	0,20	0,10	0,09	0,10
	Kg CO2 ekoiztutako 1.000 metro kubo ur bakoitzeko	4,30	2,60	1,40	1,00	1,40
Arazuriko HUA	Kg CO2 HUAn tratatutako biztanle-baliokide bakoitzeko	2,21	2,74	2,57	2,45	3,64
Hondakinen kudeaketa	Kg CO2 zabortegean hatutako Nm kubo biogas bakoitzeko	4,16	3,94	3,51	3,83	3,85
	Kg CO2 bildutako hondakinen 10 kilogramo bakoitzeko	0,28	0,28	0,27	0,29	0,27
Eskualdeko Hiri Garraioa	Kg CO2 EHGa hartzen duten 10 bidaiari bakoitzeko	3,30	4,63	4,03	3,28	2,68

Gainera, 2030ean karbonoari dagokionez neutroa izateko helburua lortze aldera, kontratatutako enpresekin egiten diren kontratu berrietan, klausula bat gehitzen da: IM eta IZSAren zerbitzuak gauzatzeko garatzen duten jardunean sortzen duten karbono-aztarna konpentsatzeko betebeharra dute.

IM eta IZSAren isuriaren erremozioen eta konpentsazioen egoera:

	Xurgapenak erostea	2018	2019	2020	2021	2022
Hustulekuak	Alcoroches (Guadalajara)	125	365			
	Eljuve (Teruel)	25	25			
	Auzo-mendia, Mano Común de Vilarren			974		
	Baso-azalera bat sortzea Retortillo de Sorian				36	
	Galicia Rexenera: Coto María (Pointeareas)				1.198	
	Nazioarteko proiektua Valparaison (Brasil)				775	
	Silvoso A. Ponte Candelas (Pontevedra)					1.215
	Baso-azalera bat sortzea Fraile eta Pelagallinas inguruan (Soria)					40
	Vichada Climate Reforestation Project					1.626
	Xurgapenak erostea, guztira	150	390	974	2.011	2.881
	Xurgapena erakundearen hustulekuan - Areatzea				92	

2024. urtean, IM-IZSAk aurreikusita du, 2023ko karbono-aztarnarako, **719,6 tona CO₂** konpentsatzea, enpresek sortutako eta 3. norainokoan jasotako irusiei dagozkienak.